

Bijlage 8: Hygiënemaatregelen

Voor patiënt, huisgenoten tevens GGD/zorgverlener voor in de thuissituatie

Hoesthygiëne

Goede hoesthygiëne bestaat uit:

- hoesten of niezen met een afgewend gezicht;
- hoesten of niezen in de elleboogplooi;
- gebruiken van bij voorkeur een papieren zakdoek;
- de papieren zakdoek maar één keer gebruiken en weggooien in de afvalcontainer;
- de handen regelmatig wassen met ruim water en zeep of inwrijven met handalcohol.

(Toilet)hygiëne

Was de handen vóór:

- het bereiden van voedsel en het eten van maaltijden.

Was de handen na:

- hoesten, niezen of snuiten;
- toiletgebruik;
- (sanitaire) schoonmaakwerkzaamheden;
- het verschonen van luiers of incontinentiemateriaal;
- contact met ontlasting.

Thuishygiëne

- Houd het huis schoon, vooral deurknoppen, kranen en trapleuningen.
- Was beddengoed en stoffen speelgoed regelmatig.
- Draag handschoenen bij alle schoonmaakwerkzaamheden van toiletruimten.

Handhygiëne behandeling patiënten

Goede handhygiëne bestaat uit:

- Trek handschoenen aan voorafgaand aan ieder contact met de patiënt en vóór het betreden van de patiëntenruimte.
- Desinfecteer de handen met handalcohol:
  - na het in contact komen met lichaamsvloeistoffen (snot, sputum);
  - na het verlaten van de kamer van de patiënt;
  - na het uittrekken van handschoenen en het per ongeluk in contact komen met besmettelijke materialen zonder handschoenen;
  - na het afzetten van een mond-neusmasker.
- Was de handen indien ze zichtbaar verontreinigd zijn eerst met water en zeep. Dan de handen goed drogen met een papieren handdoekje en pas daarna desinfecteren met handalcohol.

Techniek handreiniging met water en zeep

1. Open de kraan met een wegwerphanddoek (elleboogkranen moeten met de elleboog worden bediend). Laat het water flink stromen.
2. Maak de handen goed nat en voorzie deze vervolgens van een laag vloeibare zeep uit een zeepdispenser.
3. De handen zorgvuldig gedurende minimaal 10 seconden inwrijven met zeep. Denk daarbij ook aan vingertoppen, duimen, huid tussen de vingers en de polsen.

4. De zeep op de handen goed afspoelen met ruim water.
5. Handen goed afdrogen met een wegwerphanddoek, ook de polsen en de huid tussen de vingers goed drogen.
6. Sluit de kraan met de elleboog of met de wegwerphanddoek.
7. Werp de gebruikte handdoek in de daarvoor bestemde container.

Techniek inwrijven met handalcohol

1. Breng minimaal 3 ml handalcohol uit de dispenser aan op de droge handen. Het is belangrijk dat voldoende alcohol wordt gebruikt. Zie '[handen wassen](#)' op de website van het RIVM.
2. Verdeel de alcohol over uw handen door de handen gedurende ongeveer 30 seconden zorgvuldig over elkaar te wrijven tot de handen droog zijn. Ook de vingertoppen, duimen en gebieden tussen de vingers en polsen moeten grondig met de alcoholische oplossing worden ingewreven.

Handalcohol is een verzamelnaam voor de alcoholpreparaten die gebruikt worden voor desinfectie van de handen en zijn te koop bij drogist en apotheek.

Overige hygiënische maatregelen

De GGD coördineert de uitvoering van de te nemen maatregelen, vergelijkbaar met de afhandeling van 'vervuilde woningen'.

- Besmette oppervlakken en materialen kunnen, na huishoudelijk schoongemaakt te zijn, gedesinfecteerd worden met een natriumdichloorisocyanuraat oplossing (chloortabletten, aanbevolen concentratie 1000 ppm).
- Door de WIP wordt voor desinfectie van de omgeving geen quaternaire ammoniumsulfaatoplossing geadviseerd gezien het onvolledige werkingsspectrum (WIP. Ziekenhuizen; beleid reiniging, desinfectie en sterilisatie. 2009).
- Beschouw kleding en beddengoed van de patiënt als besmet materiaal: minimaal op 60°C wassen en drogen met warme lucht.
- De ruimte waar de patiënt verbleef schoonmaken met beschermende kleding conform hygiënische maatregelen (zie hierboven).

Bescherming bij monsternamen

Indien patiënten in isolatie zijn opgenomen in het ziekenhuis geldt de WIP-richtlijn *Strikte isolatie*. Voor contact met patiënten buiten het ziekenhuis geldt het volgende: Patiënten in de thuissituatie die voldoen aan de casusdefinitie worden bemonsterd door het actieteam van de plaatselijke GGD. Hulpverleners die de bemonstering uitvoeren moeten zich strikt houden aan onderstaande hygiënische voorschriften, om verspreiding van het virus te voorkomen. De persoonlijke bescherming bij monsterafname wordt bepaald door de wijze van overdracht en de wijze waarop er contact is met de patiënt.

Omkleedprocedure

Bij het binnengaan van de kamer van de patiënt:

- Desinfecteer de handen.
- Zet alles wat u in de kamer van de patiënt nodig heeft klaar.
- Zet het masker op.
- Trek het schort met lange mouwen en manchetten aan, en knoop de achterkant dicht.
- Trek handschoenen aan, waarbij de handschoenen over de manchetten van de lange mouwen worden getrokken.
- Zet indien nodig de bril op.

Bij het verlaten van de kamer:

- Trek de handschoenen uit, deponeer deze in de afvalzak en desinfecteer de handen.

- Trek het schort uit door deze voorzichtig binnenstebuiten te keren en gelijktijdig op te rollen. Zorg daarbij dat de buitenkant van de beschermende kleding niet in contact komt met de huid of de omgeving. Deponeer deze in de afvalzak.
- Doe de bril af en spuit deze in met 70% alcohol.
- Doe het masker af, maar raak het alleen bij de elastieken aan.
- Desinfecteer de handen.

Kits

De benodigde beschermende middelen voor zorgverleners, (vermoedelijke) patiënten en contacten van (vermoedelijke) patiënten worden verstrekt in de vorm van een kit. De inhoud van deze kits verschilt per ziekte.

Desinfectie oppervlakten

Zie ziekte-specifieke richtlijn.